

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

KOMUNIZMO KELIU

Eina nuo 1946 metų

Kupiškis,

1961 m. lapkričio 22 d.

Trečiadienis

Nr. 92 (1575)

Kaina 2 kap.

Partijos nurodytu keliu

Pasibaigus istoriniam taro vidutinėms TSKP XXII suvažiavimui, mums, žemės ūkio darbuotojams, atsivėrė plačios perspektyvos, galimybės vis labiau didinti žemės ūkio produktų gamybą, mažinti jų savikainą. Juk naujai priimtoje partijos Programoje aiškiai nurodyta, kad per dvidešimt metų bus sukurta materialinė bazė, ir mums patlems teks gyventi jau komunizmo sąlygomis.

Trečiosios laukininkystės brigados brigadininku dirbu antrus metus. Pradžioje buvo nelengva, trūko patirties darbe. Dažnai kildavo abejonių, kurias išspręsti man padėdavo kolūkio valdyba, patys kolūkiečiai. Daug teko pasimokyti iš pirmųjų, iš kaimyninių kolūkių brigadininkų patyrimo.

Pradėjęs vadovauti brigadai, pirmiausia visą dėmesį skyrė laukų derlingumo padidinimui. Pasakyti atvirai: iš pradžių tai nelengvai sekėsi. Svarbiausia, kolūkyje, o tuo pačiu ir mano vadovaujamoje brigadoje mažai buvo skiriama dėmesio vietinių trąšų sukaupimui, mažai kas jas vertino. O be organinių trąšų, kaip parodė darbo patyrimas, nelmanoma padidinti laukų derlingumo. Ir jeigu šalis metais mūsų brigadoje buvo gautas gausiausias derlius, tai reikia dar kartą pasakyti, kad tai nulėmė tik vietinės trąšos.

Didelį dėmesį brigados nariai skyrė ir pašarų bazės sustiprinimui. Pagrindinį dėmesį skyrė vertingiausios kultūros — kukurūzų — auginimui. Gerai paruošėme iš rudens dirvą, patyrėme organinėmis trąšomis. Ir mūsų trūšas, reikia pasakyti, veltui nenuėjo. Iš hek-

taro vidutinėms 400—500 centnerių žaliosios kukurūzų masės. Neblogai užderėjo ir cukriniai runkeliai, linai, pašariniai šakniavaisiai.

Norint gauti gausių visų kultūrų derlių, labai svarbu tam ruošti jau iš rudens, t. y. pirmiausia reikla visas dirvas suarti iš rudens. Mano vadovaujamoje brigadoje šiais metais visos dirvos suartos iš rudens. Ypačingą dėmesį skyrėme tiems plotams, kur sekančiais metais bus auginami kukurūzai, cukriniai runkeliai.

Daugiau kaip 10 tonų bulvių papildomai gavome, antrą kartą nuarę bulvių plotus. O kad šis metodas dar ne visur praktikuojamas, reikia pasakyti, kad tai tik apsileidimas. Kaip bekalbėtume, bet toks bulvių kiekis tikrai padės padidinti gyvulininkystės produktų gamybą, padės sėmingiau įvykdyti Partijos ir Vyriausybės keliamus uždavinius.

Partijos Programoje aiškiai, konkrečiai nurodyti keliai mūsų šalies visuomenės perėjimui į komunizmą. Ir tik darbščiu darbu, taikant pirmųjų patyrimą, mes galėsime pasiekti dar džiugesnių rezultatų žemės ūkio produktų gamyboje, tuo pačiu sėmingai žengsime dar tvirtesni žingsniai į šviesiąją rytdieną.

Vytautas LAPIENIS
„Adomynės“ kolūkio III brigados
brigadininkas

DARBŠTUS ŽMOGUS

Ankstyvas rytas. Keliuku į kiaulių fermą skuba Vytautas Griškevičius. Po kolumis šnara ankstyvos šalnos pakastį lapai. Gerai pažįstamas keliukas atveda Vytautą iki „Gegužės Pirmosios“ kolūkio 300 vietų kiaulidės.

Bekonai, pajutę atėjusį šeimnininką, keliai, kriuksti, splečiasi prie lovių. Tačiau šerti juos dar ankstoka. Vytautas svariai išvalo lovių, naujai pakreikia gardus. Juk bėna, kad vienas kitas nenuorama, beišdaukdamas, prišlukslina, o kartais ir į kitą gardą prasiibrauna. Taip besitvar-

kant, susirenka ir kiti šerikai. Vežikas Stasys Kulikas atveža žalio, susmulkinto pašaro.

Štai dabar ir prasideda pats darbymetis. Vytautas ima kibirus ir su kitais šerikais, pripildęs juos susmulkintu pašaru, praskiadęs dar plenu, pridėjęs miltų, skuba prie lovių ir supila visą tai bekonams. Šie, patenkinti, stiprinasi, o šerikas prižiūri, kad visiems pakaktų.

Vytautas Griškevičius — vienas geriausių bekonų šerikų „Gegužės Pirmosios“ kolūkyje. To jis pasiekė tik nuosirdžiai dirbdamas, sąžiningai atlikdamas jam

Šaibiai taisyti

TARP DVIEJŲ AUKLIŲ

— 800 vietų kiaulidę statysime su tarpkolūkinės statybos organizacijos „Pergalė“ pagalba. — nusprendė „Mituvos“ kolūkio vadovai. — Ji vadovaus darbams, o statys mūsų statybos brigada. Taip greičiau ir pigiau. Atėjo žiema, o kiaulių nėra kur laikyti. Kiaulidėje tik baigiamos betonuoti grindys, netrengti gardai.

— Statybos aikštėle kalta, — tvirtina kolūkio raštinėje. — Ne mažiau kalta ir valdyba bei jos pirmininkas V. Jokubauskas. — aiškina statybininkai. — Jeigu vasaros metu mūsų nebūtų atitraukioje prie lovių žemės ūkio darbų bei gyvulių ganymo, tai statyba jau seniai būtų baigta.

Laikas baigti tuščius gincus ir kaip galima greičiau įrengti kiaulidę.

V. MATULIS

pavestą darbą. Juk fermoje Vytautas praleidžia didesnę savo darbo dienos dalį. O darbo čia jam pakanka. Ir kada dabar, jau baigiantis metams, galima peržvelgti socialistinių išpareigojimų vykdymą, Vytautas ramus. Jo auginami bekonai per parą priauga po 600 gramų.

Turėdamas laiko, Vytautas mėgsta užsukti į prie fermos esantį raudonąjį kampelį, kur visuomet randa naujų laikraščių, žurnalių, klausosi radijo. Čia jis susipažįsta su geriausiu rajono, respublikos gyvulininkystės darbuotojų pasiekimais. Dabar Vytautas prižiūri 98 bekonus, kurie sparčiai auga, sveiksti, gero svorio.

Kolūkio valdyba, žemdirbiai tiki šiuo bekonų augintoju. Juk jį duotas žodis, Vytautas Griškevičius — tikrai jį įvykdys!

V. VANAGAS

„Gegužės Pirmosios“ kolūkis.

ŽINIOS

apie ūkinių darbų eigą rajono kolūkiuose

1961 m. lapkričio 20 d.

(procentais)

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Išskaita grūdinių ankštinių	Išskaita linų	Supilta sėklos			
				vasarinių grūdinių ankštinių kultūrų	linų	bulvių	daugiametinių žolų
1	„Adomynė“	84,4	*	81,5	*	*	*
2	„Alizava“	85,3	65,0	24,1	38,5	74,1	46,9
3	„Antasava“	87,6	*	24,0	77,3	*	32,0
4	„Atėitis“	47,4	22,6	*	50,0	*	*
5	„Atžalynas“	*	*	*	*	64,2	50,0
6	„Aukštaitiai“	54,3	*	75,0	95,1	53,1	*
7	„Aukštupėnai“	93,7	*	58,5	*	95,2	*
8	„Aušra“	85,9	*	*	*	*	90,9
9	Byčių parod. b. a.	59,8	21,4	84,0	*	*	*
10	„Bugailiškiai“	*	31,8	*	27,6	93,0	10,0
11	„Gegužės Pirmoji“	90,6	*	61,5	*	*	*
12	„Juodpėnai“	95,8	82,3	*	*	58,1	*
13	„Laisvė“	76,5	*	76,5	*	*	*
14	„Laukminiškiai“	83,9	60,3	55,0	75,0	51,7	41,7
15	„Lėvuos“	58,7	*	22,2	66,6	23,3	*
16	„Lukonys“	68,5	*	*	*	*	50,0
17	M. Melnikaitės v.	74,1	*	20,0	75,0	61,7	*
18	„Mičiurino v.“	73,7	*	9,1	75,9	72,0	*
19	„Mituva“	70,7	78,0	*	70,0	62,1	56,7
20	„Mūsų rytojūs“	80,8	75,8	6,7	*	73,1	23,5
21	„N. gyvenimas“	80,6	*	48,0	*	*	75,8
22	„Nemunas“	39,6	*	*	64,1	*	25,0
23	„Neris“	69,5	80,6	*	*	*	54,5
24	„Norianai“	62,3	*	46,8	82,8	*	35,7
25	„Pakupys“	94,7	71,4	62,8	25,9	57,8	36,0
26	„Palanga“	90,3	93,8	33,3	71,0	59,3	46,2
27	„Pergalė“	83,1	*	56,7	32,3	75,0	*
28	„Pirmoji vaga“	64,3	*	30,8	83,7	*	10,0
29	„Pirmėnas“	69,4	*	51,9	58,8	81,5	36,4
30	„Pyvesa“	83,2	*	47,6	83,3	55,5	26,9
31	„Sakalas“	77,4	71,1	27,1	47,4	48,7	16,7
32	„Salamiestis“	95,0	*	61,1	*	*	*
33	„Skodėnys“	50,2	*	*	*	64,2	50,0
34	„Setekšna“	76,3	*	52,2	*	*	75,0
35	„Sutėsa“	68,5	*	59,4	*	69,3	*
36	„Švyturys“	98,0	73,2	48,1	33,3	52,9	75,0
37	„T. pirmėnas“	80,8	*	54,8	*	*	44,0
38	„Tiesa“	77,6	65,2	29,2	*	*	19,0
39	„Uoginiai“	*	*	78,3	*	*	21,2
40	„Vedrupys“	57,2	70,4	49,2	66,7	42,7	15,3
41	„Vežionys“	41,6	88,0	29,7	*	*	*
42	„Vienybė“	92,8	*	*	*	*	63,2
43	„Žadeikiai“	71,4	*	56,3	84,5	55,6	*
44	„Žalgiris“	41,4	44,4	10,0	*	*	32,0

Viso kolūkiuose: 74,6 80,6 46,3 66,7 82,2 41,9

*—įvykdė planą

Valstybinės statistikos rajono inspektorius

RAJONO LAIKRAŠČIO NUMERIS SCENOJE

Prabėjus sėkmadienį Kupiškio kultūros namuose įvyko „Rajono laikraščio numeris scenoje“ vakarų-konferencija. Tai sukėlė miesto darbo žmonių didelį susidomėjimą, kadangi vakarų-konferencija Kupiškioje suorganizuota pirmą kartą.

Pavaizduojant rajono laikraščio numerį scenoje, dalyvavo laikraščio skaitytojai, korespondentai, meno savi-veiklininkai, sportininkai ir t. t. Daug įdomių minčių, gerinant laikraščio turinį, iš-klėb skaitytojai Ona Indre-lienė, Algis Vidugiris, Ben-jaminas Laucius ir kt.

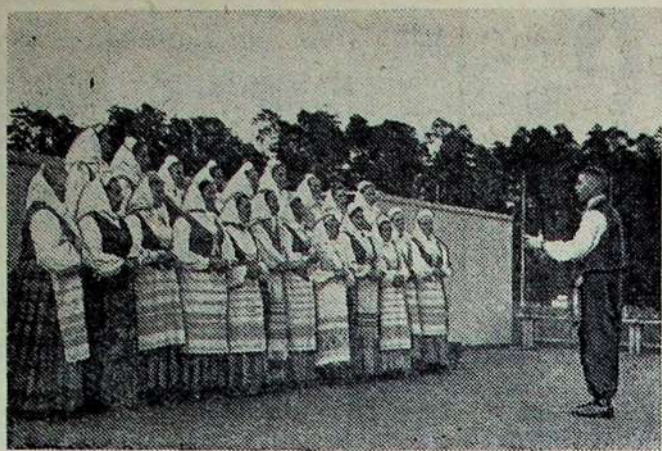
Daug šiltų aplodiamentų susilaukė satyrinius laikraščio skyrelius atlikusieji Da-nutė ir Romigijus Merkšiai.

Daugelis erškėtrožės žino kaip dekoratyvinį augalą. Tačiau jos turi ir gydomųjų savybių. Iš jų vaisių formacininkai gamina pre-paratus, turinčius daug vitamino C. Auginti šį vertingą augalą emė Panevėžio valstybinio vaismedžių-vaistkramių medelyno kolektyvas.

Nuo traukoje: gėlininkystės darbininkas P. Petronienė ir K. Staškevičienė renka erškėtrožių sėklas.

S. Saphas (ELTOS) nuotr.

Partijos

GYVENIMAS

KOMUNISTAI — PIRMOSE GRETOSE

Su nepaprastu susidomėjimu Kupiškio pramonės kombinato pirminės partinės organizacijos komunistai sekė istorinį Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XXII suvažiavimą. Kiekvienas iš mūsų gerai žino, kokią milžinišką reikšmę turi TSKP Programa, numačiusi mūsų didžiojoje Tėvynėje sukurti komunizmą.

Mus, kaip pramonės darbuotojus, aišku savaimė, labiausiai domina pramonės klausimais pasakytos mintys. TSKP Programoje pabrėžta, kad pramonės produkcijos apimtis per 10 metų padidės maždaug du su puse karto, o per dvidešimt metų — ne mažiau kaip šešis kartus. Žinoma, tai dideli uždaviniai, ir mums, pramonės darbuotojams, reikės įdėti daug pastangų ir ryžto, kad tai atelityje taptų tikrove.

Pramonės kombinato pirminės partinės organizacijos nariai visomis jėgomis kovoja už socialistinių įsipareigojimų įvykdymą. Tai — svarbus ir atsakingas mūsų partinės organizacijos narių darbas. Būdami pavyzdžiu, pramkombinato komunistai įgijo darbininkų tarpe autoritetą. Kaip pavyzdį, palmikime Juozą Pavilonį. Dirbdamas pirmosios šachtinės krosnies vyresniu darbininku, Juozas Pavilonis sumanė organizuoti kalkių degimo darbą. Štai dėl ko šioje krosnyje išdegtos kalkės visuomet atitinka reikiamą valstybinį standartą. Nors planinis krosnies pajėgumas per parą yra 12 tonų, bet, sumanė organizuoti darbą, darbininkai per parą išdega po penkiolika ir net daugiau tonų kalkių.

Pramonės kombinato darbininkai ir administracija šiltai atsilepia apie komunistą Alvydą Bukėną. Tai — jaunas, energingas ekskavatorininkas. Visuomet gerai prižiūrimas ekskavatorius, jis žymiai sutrumpino ekskavatoriaus profilaktikos darbus, tuo pačiu duodamas galimybę našiau išnaudoti techniką. Visa tai jam leidžia daugiau iškasti dolomito; o juk tai — pagrindinė žaliava mūsų kombi-

nato gamybinėje veikloje.

Dirbdami tiesiogiai gamyboje, komunistai aktyviai vykdo prisilmtuosius socialistinius įsipareigojimus. Komunistai — Kupiškio mašinų brigadininkas Pranas Grockis, lentpiuvės darbininkas Povilas Latvėnas, Subačiaus mašinų brigadininkas Petras Petrulis, šachtinių krosnių brigadininkas Bronius Augustauskas ir kiti, gerai organizuojami darba, o ir patys nuosirdžiai dirbdami, pasiekė gana puikių darbo rezultatų.

Didelį vaidmenį vaidina, vykdamy planines užduotis, atviri partiniai susirinkimai, kurių metu esama padėti analizuoja ne tik komunistai, bet ir visi kiti pramonės kombinato darbininkai.

TSKP Programa, nužymėjusi kelią į komunizmą, mūsų partinės organizacijos narius įkvėpia dar geriau dirbti, dar daugiau Tėvynel duoti geros, pirmarūšės produkcijos!

V. ŠVEDAS

Pramonės kombinato pirminės partinės organizacijos sekretorius

Nuo seno garbės žimoniai liaudies dainomis. Ypačiai daug nuosirdžių dainų moka senos to krašto moterys. Klausai jų dainavimo, ir prieš akis ištyla sunki valatiedio dalia buržuazinėje Lietuvoje, bėtoisė moters padėtis šeimoje. Kupiškio VI. Rekašius vardo vidurinės mokyklos mokytojas, LTSR Nusipelnęs kultūros švietimo darbuotojas VI. Zinkevičius šmėsi tikrai vertingos iniciatyvos. Jis M. Molnikaitės vardo kolūkyje suorganizavo etnografinį moterų ansamblį. Jo programoje senos Kupiškio apylinkių dainos. Nuotraukoje: M. Molnikaitės vardo kolūkio etnografinis moterų ansamblis koncertuoja Vilniuje, Vingio parke. Ansamblui diriguoja VI. Zinkevičius.

V. Petrausko nuotr.

KRITIKA IR BIBLIOGRAFIJA

Veidai be kaukių

Kai savo laiku žinomas vokiečių politinis veikėjas ir publicistas Otas Julius fon Korvinas-Viožbickis (1812—1886) parašė knygą «Dvasininkų veidas», cenzūra ją sulaukė. Cenzoriai nepatikėjo, kad autorius pateikia tikrus faktus iš dvasininkijos gyvenimo. Tik autorius įrodė, kad visa jo panaudota medžiaga yra paimta iš pačių katalikų bažnyčios raštų bei kitų religinių veikalų, knygą leido spausdinti.

Iš tikrųjų, skaitant šią knygą, neseniai išėjusią lietuvių kalba (*), kai kas, gal būt, ir dabar stebės: nejaugi visa tai buvo tikrovė?

Šioje recenzijoje, suprantama, galime paminėti tik vieną kitą faktą iš daugybės faktų, kuriuos autorius aprašo šios įdomios

*) O. Korvinas. DVASININKŲ VEIDAS Istoriniai fanatizmo paminklai Romos katalikų bažnyčioje. Vilnius, 1961 m. 252 psl.

knygos skyriuose («Mielai, geri šventieji», «Sodoma ir Gomora», «Klausykla» ir kt.).

Atsiverskime, štai, skyreli «Dievo vietininkai Romoje». Jis prasideda tokiu leitmotyvu: «Kai žmonės miegojo ir buvo visiškai kvaili, piklasis priešas velnias įsteigė popiežių». Šiuo ironišku posakiu autorius pabrėžia, o vėliau ir faktais patvirtina, kad «Petro vietininkų» istorija susideda iš didžiausių niekšybių ir nešvankybų. Antai, pats popiežius rašytojas kardinalas Baronijs buvo priverstas pripažinti, kad «Petro soste sėdėjo ne popiežiai, o pabaisos». «Kaip šlykščiai atrodė katalikų bažnyčia, — rašė jis, — kai Romoje viską valdė begėdės kekės, kurios savavališkai skirstė vyskupų sostus ir savo melužius bei sugulovus sodino į Petro sostą».

Toliau autorius pasiepiantį sako, kad ne šventoji dvasia, o galingojo Toskanos markgrafo Alberto melužė Marocija iškėlė Sergijų III į popiežiaus sostą ir čia su juo pagimdė sūnelį, vėliau tapusį taipogi popiežiumi.

Daug popiežių pasizymėjo nepaprastu žiaurumu ir žveriškuumu. Vienas iš tokių buvo Povilas III. Žudynės bei kiti panašūs nusikaltimai jam buvo įprastas dalykas. Jis nuuodijo savo tikrą motiną ir seserį!

O Korvino pateikiami faktai akivaizdžiai liudija, kad kasdieniai popiežių palydovai buvo melas, apgaulė, savanaudiškumas. Muikindami tikinčiuosius, kraudami pasakiškus turtus, popiežiai melai vaizduodavo: «sava kaip Jėzų, o liaudi — kaip asiluką... Ne atsitiktinai popiežiaus vardas dorų, pažangių žmonių tarpe virto sąmojingu keikmažodžiu. Kai vienas žmogus paklausė legendarinio Romos siuvėjo Paskvino, kodėl jis toks nuširdęs, šis atsakė:

— Ak, mane baisiai įžeidė!

— Kaip įžeidė?

— Ar neatspėjai? Jie mane, — skundėsi jis pro verksmus, — jie mane... pavadino popiežiumi!

Kai kurie popiežiai, norėdami atitaisyti pašalusių savo pirmųjų autoritetą, stengėsi vaizduoti save „žmoniškesniais“, gudriai slėpdami viską, kas teršė „šventąjį apaštališkąjį vardą“ bei galėjo sukelti viešą skandalą. Ir labai klysta tie, kurie mano, kad Romos katalikų dvasininkija pasikeitė, „pasitaisė“. Ji ir šiandien tebėra tokia pat, kokia buvo prieš šimtmečius, — pažymi autorius knygos pabaigoje.

Į PALATĄ ATĖJO GYDYTOJAS

Netoli vidurnaktis. Ligoninės palatose viešpatuoja gilī tyła. Tik už langų stūgaujama nenuorama vėjas, plėšydamas dar užsilikusius medžių lapus.

Stalga už vidaus ligų skyriaus palatos durų pasigirsta dejavimas. Į palatą atsargiai įnešamas be pertraukos dejuojantis ligonis. Prie jo budi gydytojas P. Balaišis. Jis kruopščiai apžiūri ligonį ir trumpam susimąsto. Pabudę kiti palatos ligonys su vilnimi ir pasitikejimu žiūri į įtemptai galvojančią gydytoją. Jie tiki, kad gydytojas išgelbės ir šio ligonio gyvybę. Pagaliau liga nustatyta. Atvežtajam — skrandžio uždegimas. Nedelsiant imamas priemonių, ir ligonio savijauta palaipsniui gerėja. Gydytojas Balaišis lengviau atsikvepia.

...Dešimta valanda ryto. Ligonijų vizitacija. Energingais žingsniais į palatą įeina gydytojas V. Kra-

sauskas. Jis kruopščiai apžiūri ir išklausinėja ligonius, čia pat duoda nurodymus medicinos seserims. Ligoniai myli ir gerbia V. Krausą, P. Eriņį ne tik kaip gydytojus, bet ir kaip nuosirdžius žmones. Jie kiekvienam suranda šiltą, padrašinantį žodį.

Daug nuosirdžių padėkos žodžių ligoniai skiria ir medicinos seserims, santeams. Ypač jie myli ir gerbia medicinos seserį J. Žvirblienę už nuosirdų rūpinimąsi.

Didžiulė atsakomybė gulanti ant medicinos darbuotojų pečių. Jie kovoja už tai, kas brangiausia — už žmogaus gyvybę ir sveikatą. Per ligoninės palatas ir gydymo kabinetus praeina daug žmonių. Rasti kiekvienam padrašinanti žodį, gražinti prarastą sveikatą, kartais net viltį — sunki, bet kartu ir garbinga tarybinių medicinos darbuotojų pareiga.

Kuplškis.

R. ŠINKŪNAS

KOMJAUNUOLĖ

Nuotraukoje: komjaunuolė Aldona Kliukaitė darbo metu.

ALDONA KLIUKAITĖ

1959 metų vasarą apie savo brigados mokyti, gilinti savo Šepetos durpių-kraiko žmones tik taip atsižiniau.

gamykloje pasirodė ilgiau: — Mokausi kol kas tik penktoje klasėje, bet tikiuosi, kad ateis diena, kai atidarysiu ir XI klasės duris, — sako mergina.

— Norėčiau pas jus dirbti, — pasakė ji gamyklos raštinėje. — Nėra pas mus atsiliekančių ir nebus! Dirvos čia tinginiams ir augti nėra!

1960 metais Aldona Kliukaitė kartu su kitais gamyklos jaunaisiais darbininkais buvo priimta į Lenino komjaunimo eiles.

— Aš pateisinsiu garbingą komjaunuolės vardą, — pasakė mergina, kada jai buvo išduotas komjaunimo bilietas.

Jau iš pat pirmų dienų Aldona nuosirdžiai stengiasi dirbti. Be priekaišto dirba ir kiti gamyklos darbininkai. Pirmos pamainos brigadininkas Vladas Ribokas ža gerai dirbti, reikia

Šito mes ir norime jai palinkėti.

A. Kliukaitė gyvena bendrabutyje. Su ja gyvena ir jos motina.

— Dirbame, lankome naujai pastatytame klube, žodžiu, gyvename kaip ir pridera! — sako patenkinta Aldona Kliukaitė.

Kiekvieną dieną dešimtys automašinų, pakrautų darpių kraiku, pasipila mūsų rajono keliams. Aldona gali didžiulius — mašinose važiuoja ir jos darbo dalelę!

V. Masaičio nuotr. ir tekstas

MOKYTOJO TRIBUNA

TSKP XXII suvažiavimas nurodė mums kelią į naują rytieną — komunizmą.

Palyginti per trumpą laikotarpį — dvidešimt metų — mūsų šalis sukurs materialinę, techninę komunizmo bazę, užtikrinančią visiems gyventojams materialinių ir kultūrinių gėrybių gausumą: žymiai pakils kultūrinis — techninis žmonių lygis, jų sąmoningumas.

Komunistinės visuomenės nariai gali būti tik aukšto sąmoningumo, kultūringi, visapusiškai išsilavinę žmonės. Darbas ir naujų mokslo žinių įsisavinimas komunistinėje visuomenėje kūrėjui ir nariui turi tapti vidiniu poreikiu. Kiekvienas iš mūsų pareiškia yra sąžiningu darbu, tolimiausiu išsilavinimu kėlimu padėti priartinti šią šviesią žmonijos ateitį.

Kiekvieną dieną kyla mūsų šalies techninis lygis, iš visų liaudies ūkio sričių baigia išnykti sunkus fizinis darbas; žmogaus jėga pakeičia sudėtingos, didelės našumos mašinos. Norint apvaldyti vis modernėjančią techniką, norint suprasti sudėtingas technologijos procesus, greitinti technikos progresą, kelti darbo našumą, žmogui reikalinga kuo daugiau mokslo žinių.

Norint žengti sykį su vėrdančiu gyvenimu, reikia atkakliai mokytis. O žmogus be žinių mūsų šalyje virsta tolimiausio visuomenės vystymosi atbaidžiu. Todėl visai teisėtai keliamas reikalavimas per artimiausią dešimtmetį visiems mokyklinio amžiaus vaikams įsigyti pilną vidurinį išsilavinimą. Tai jaunimo daliai, kuri dirba liaudies ūkyje ir neturi atitinkamo išsilavinimo, būtina prašyti privilaukti mokymąsi apmokymą, o vėliau ir vidurinį.

Daugelis jaunuolių tai gerai supranta. Jie mokosi, kelia savo kvalifikaciją, sėkmingai daria darbus su mokslu. Šiame mokyklinio padidėjo ir Kupiškio darbininkų jaunimo vidurinė mokykla mokslievių skaičius. Po ilgos pertraukos toliau tęsia mokslų pramonės kombinato darbuotojai P. Bukys, A. Bukėnas, B. Balčiūnas, finansų skyriaus tarnautojai J. Budreika, L. Paučka ir daugelis kiti. Sunku po daugelio metų prisiversti vėl vartoti vadovėlius, mokytis sudėtingų formulių. Tačiau ryžtas viską nugalėti. Sąmoningi žmonės nenori atsilikti nuo gyvenimo kėlimų reikalavimų. Jie neišsigaista pirmųjų sunkumų ir sėkmingai toliau mokosi.

Gerai dirba ir moko mokslieviai: B. Aukštikalnytė, J. Petronis, B. Rauplys, J. Vnaušas, greitinti technikos progresą, kelti darbo našumą, žmogui reikalinga kuo daugiau mokslo žinių.

Tačiau ne visiems užtenka ištvermės vėl sėdėti mokyklos

suole. Buvo ir tokių mokslievių, kurie mokykloje neištvėrė net vieno kito mėnesio. Tai Z. Volkovaitė, V. Valtiekūnaitė, R. Mašlionis. Atrodo, kad jie tobogvona vakarykščia diena ir vėlškai nepagalvojo apie rytojų. O rytoj mes gyvenime kitaip negu šiandien.

Yra keletas ir tokių mokslievių, kurie mokyklą laiko savotiška pramoga. Šiai kategorijai reikėtų priskirti rajkoopsjungos darbuotoją E. Tamedūnaitę, kuri į klasę ateina tik „geriems norams“ esant ir tik į kai kurias pamokas. Neatlieka nuo jos ir Byčių parodo-mojo bandymų ūkio narys P. Gabrėnas. Argi tokie mokslieviai nesupranta, kad gyvenimas žengia pirmyn ir nelaukia tų, kurie dėl savo lengvabūdiškumo neaukština žangti kartu. Laiką tokiems mokslieviams rimtai pagyvoti ir pradėti nuodėdžiai mokytis. Priešingu atveju jie taps našta mūsų visuomenei.

N. DAUKANTIENĖ

Kupiškio darbininkų jaunimo vidurinės mokyklos direktorė

JĮ DIRBA TIK SAU

Jau seniai Bronė Zulonaitė galvojo, kaip surasti lengvą, pelningą darbą. Pagaliau ji griebėsi siuvėjos amato. Sėdėd, girdi, sau troboje ir krauk iš užsakovo pinigų į kišenę — nei vėjas, nei šaltis, nei lietus nebalsu.

Tačiau gyvenant Palėvenėlėje jai šioje srityje pasirodė neteko. Mat, čia pat ir apylinkės Taryba, ir milicijos įgaliotinis, ir pagaliau «Lėvens» kolūkio kontora.

— Baisoka, — nusprendė Zulonaitė ir nusikraustė pas savo seserį net į Gindvilų kaimą («Mituvos» kolūkis). Čia jos niekas neličia: pamiršo ir Palėvenėlės apylinkės Tarybos darbuotojai, nesidomi ja ir finansų skyrius. O šia privatininke reiklia susidomėti, ir nedelsiant.

D. JURKŠTAS

LAUKIA — NESULAUKIA...

Kaip malonu po įtempto darbo dienos, vakare, kai už lango stūgėja audra, pailsėti šiltoje kambaryje, paskaityti laikraštį, žurnalą. Tačiau kaip nesmagu, kai spaudą gauni vos vieną ar du kartus per savaitę. O taip yra «Lukonių» kolūkyje, kur laiskanėse dirba Genė Samuolytė.

— Šiandieną spaudos nei nelaukime — Genė nuo pat ryto ruošiasi į vakaruškas, — kalba šeštadieniais ir sekmadieniais kolūkiečiai.

Nepamiršk, Genut, kad gražiausias žmogaus papuošalas — darbštumas.

K. LAPINSKAS

ANGOLA ATBUNDA

AFRIKA. Angolos liaudis vis aktyviau ir ryžtingiau kovoja prieš portugaliskuosius kolonizatorius. Kiekvieną dieną gausėja nacionalinės sukilėlių armijos gretos. Dauguma karių ginkluoti tik lankais su strėlėmis ir medžiokliniais šautuvais. Kai kurie turi naujasios konstrukcijos ginklus, kuriuos žiauriuose miškuose jie atėmė iš portugalų regulariosios kariuomenės. Angolos patriotai pasiryžę kovoti už savo krašto nepriklausomybę, nežiarint kiek laiko ši kova besitęs.

Nuotraukoje: nacionalinės sukilėlių armijos karių grupė kairiniuose užslėimuose viename iš Pietinės Angolos rajonų.

TASS'o fotokronika.

MŪSU MEDŽIAGOS

„PIENO GALĖTŲ BŪTI DAUGIAU“

Tokio pavadinimo kritikiniame straipsnelyje, atspausdintame mūsų laikraščio 81(1564) numeryje, buvo rašoma, kad „Aukštupėnų“ kolūkio karių melžėja Eugenija Dyraitė blogai atskirti nuo atlieka jai pati-

kėtą darbą: jei rytą vieną karvę pamelžia, tai per pietus jos jaunėmėlis, o jei per pietus melžia, tai vakare — ne. Nepriziūrė E. Dyraitė ir mažą verselį: jie laiku neatskirti nuo karvių, visur lais-

vai vaikštineja. „Aukštupėnų“ kolūkio pirmininkė B. Balkauskienė redakcijai praneša, kad išskirti faktai pasitvirtino. Melžėja E. Dyraitė valdybos posėdyje ap-svarstyta ir griežtai perspėta.

RAUDONAJA VĖLIAVA

(Tęsinys. Pradžią Nr. 88(1571)).

Iš aktyviausių Jutkonių ir kitų aplinkinių kaimų valstiečių susidarė socialdemokratų kuopelė. Ji spausdino ir platino atsisaukimus, gaudavo ir platino kitą socialdemokratinę literatūrą, organizavo kovą prieš caro valdžios pareigūnus. Buvo palaikomi ryšiai su kaimyninėmis socialdemokratų organizacijomis, esančiomis Skapiškio, Pandėlio, Kupreliškio, Vabalninko ir kt. miesteliuose. Bendromis jėgomis buvo sudaryti ginkluoti būriai, kurie drąsiai užpuolė ne tik dvarus, bet ir valstiečių centrus. Ne kartą Kupiškio, Skapiškio ir net Pandėlio monopolistai būdavo užsai sudaužyti. Pačiuose Jutkonyse susidarė nemažas būrys drąsių ir vieningų vyrų, kurie užpuolė monopolistus, o rasti ten pinigus paėmė ir panaudodavo ginklams pirkti. Retkarui esant, jie visi galėjo būti ginkluoti. Todėl ten 1905 metais ir vėliau dažnai būdavo daromos kratos, ieškoma proklamacijų, ginklų. Bet jie buvo be galo vieningi, ir caro žandams nieko nepavykdavo surasti bei sužinoti. Jutkoniečiai jau nuo seno garsojo, kaip revoliucionieriai ir bedviečiai. Daug žalos jie padarydavo dvarininkams ir kunigams, atimdami iš jų turta ir išdalindami neturtingiesiems. Štai dėl ko dvarponiai Turas iš Topolio dvaro ir Pelickus iš Kunigiskų dvaro pradėjo prašyti Kauno gubernatorių, kad į Jutkonių kaimą atsiųstų kariuomenę, kuri priverstų jutkoniečius laikytis įstatymų. Generalgubernatorius sulikoir 1905 m. gruodžio mėn. atsiuntė draganų būrį.

Atvykę draganai, apsistojo pas kaimo gyventojus, kurie turėjo ne tik maitinti kareivius, bet dar ir mokių jiems atlyginimą. Arkliams pastatyti linkamiausią vietą rado valstiečio Viliūno klotime, kuris buvo šilnas, nes ten buvo jauja linams minti. Apsaugai pastatė du sargybinius.

Jau pirmą dieną dragunai ėmėsi „darbo“. Pagal dvarponio Turas nurodymus, pas įtartinus gyventojus, kaip Čiurlis, Vildugris, Nanys, Leišys ir kitus, padarė kratas, tardė, mušė iš eilės, pradedant seniais ir baigiant mažais vaikais. Vaikus išvarė basus ant sniego ir klausinėjo, kur yra studentas Jurgis. Vaikai, žinoma, nežinojo ir nieko jiems negalėjo pasakyti.

Už tokius žiaurumus jutkoniečiai susitarė atkeršyti buideliams. Jie žinojo, kad dragunai daugiausia ginklų ir arklių sustatė Viliūno klotime. Nesunku buvo užpulti sargybinius ir paimiti ginklus, bet Jurgis Čiurlis ir Galvanauskas patarė nedaryti to, nes vėliau galėjo nukentėti visus kaimas, o padaryti viską gudrumu, t. y. inscenizuoti gaisrą. Taip ir buvo nutarta. Vieną dieną jutkoniečiai pasidarė labai „dosnūs“: vaišino draganus degtine ir alumi, nepamiršo taip pat ir sargybinių. Kai apie 11 val. vakaro dragunai jau buvo smarkiai nusigėrę, o sargybiniai girti užmigo, jutkoniečiai iš Viliūno klotimo išnešė daug ginklų ir šaudmenų, patikdami klotime tik keletą netikusių šautuvų ir kardų, kad vėliau būtų matoma, jog ginklai taip pat sudegė, užrėmė baslais duris ir klotimą padegė. Kada apie vidurnaktį dragunai pamatė gaisrą, bandė bėgti gesinti, bet, užgirdę, kad nuo klotimo šando, išlakstė kur kas. Klotimas visai sudegė, o kartu su juo — 11 arklių ir du sargybiniai. Kitą rytą, išsiblaivę dragunai nuskubėjo prie gaisravietės, kur surado kelių šautuvų ir kardų liekanas, arklių bei sargybinių lavonus. Jie įtarinėjo, kad tai — jutkoniečių kerštas, bet negalėjo gauti jokių įrodymų.

Ir vis dėlto visose trobose buvo daromos smulkios kratos, visi gyventojai tardomi ir mušami. Buvo atvažiuoję karininkai net iš gubernijos tirti gaisro priežasties. Bet žmonių tardymas ir kankinimai nieko nepadėjo. Jutkoniečiai buvo vieningi ir niekas nieko nelėdavo. Kitą dieną dragunai suvarė visus kaimo gyventojus gale kaimo ant kryžkelės ir viešai visus iš eilės mušė. Kada ir tas nepadėjo, atrinko visus jaunesnius, stipresnius vyrus ir išsivare. Kelias savaites juos varinėjo, kamavo, bet, nieko nepesė, turėjo paleisti. Ekspertams teliko viena — sustatyti tokią aktyvą, kad dragunų sargybiniai buvo girti, o arklys numetęs žibalinę lempą, dėl ko ir kilo gaisras.

Viso to keršto organizatoriai ir vykdytojai buvo Jutkonių kaimo gyventojai Jurgis ir Petras Čiurliai, Jonas ir Petras Vildugriai, Leišys, Galvanauskas, Smalskis ir kiti jutkoniečiai. Apie jutkoniečių vieningumą liudija ir tas faktas, kad po to, dragunams išvykus, visi jie susidėjo ir greitai laiku Viliūnui pastatė naują, dar geresnį klotimą. Nemaža jutkoniečių, kaip P. Čiurlis, Vildugris ir kiti, už revoliucinę veiklą 1905 metais, buvo areštuoti ir sėdėjo kalėjime po pusantūrą — du metus.

Neužilgo po to įvykio, netoli Kreivenišio kaimo buvo užpulti ir nuginkluoti 4 caro žandarai. Visa tai liudija, kad kupiškėnai visokiais būdais stengėsi gauti ginklų ir ruošėsi ginkluotam sukilimui prieš carizmą. Kupiškio, Skapiškio, Virbališio ir kitose vietose pasirodė nauji caro dragunų būriai. Carizmas ėmėsi griežtų represijų. Revoliucionierių namai buvo sušaudomi iš pafrankų. Taip buvo sušaudyti Smalskio ir kitų revoliucionierių namai su visomis šeimomis. Prasidėjo areštai ir žiaurus susidorojimas su įtartinais asmenimis. Žandarams per savo šnipus pavyko sužinoti, kad Kuosenų kaime susirinko socialdemokratų organizacijos parajonio susirinkimas. Baudžiavimo būrio kareiviai staiga užpuolė tą kaimą ir nespėjusius pasprukti keltis socialdemokratams suėmė. Jų tarpe buvo Juozas Madeikis, Kazys Gudas ir kiti aktyvūs revoliucionieriai. Jie buvo išgabenti į Panevėžį, kur buvo nuteisti ir ištremti Sibiran. Visame kaime vyko kratos ir tardymai, bet nieko daugiau suimti nepavyko. Suimtus kovotojų vietą užimdavo nauji.

Gegužės Pirmoji Kupiškėje visada buvo atžymima, bet ypatingai kruopščiai jai buvo ruošiamasi 1905 metais. Gautas nemažas atsisaukimų, kurie čia buvo hektografu daugiami ir išplatunami. Atsisaukimuose buvo reikalaujama įvesti 8 valandų darbo dieną, nutraukti karą, sutelkti žodžio, spaudos, susirinkimų ir demonstracijų laisvę. Atsisaukimuose buvo pabrėžiama: „Atsiminkite, draugai, kad tik vienybėje mūsų jėga...“ Nesnaudė tuo metu ir išikimi carizmo tarnai. Jie ėmėsi visų priemonių, kad užgnaužytų revoliucinį darbo žmonių judėjimą.

(B. d.).

DRAUGIŠKIEJI TEISMAI NAUJAME ETAPE

TSKP Programoje, priimtoje Partijos XXII suvažiavime, pabrėžta, kad „Visapusiškas socialistinės demokratijos vystymas ir tobulinimas, aktyvus visų piliečių dalyvavimas valstybės valdyme, vadovaujant ūkinei ir kultūrinei statybai, valstybinio aparato darbo gerinimas ir liaudies kontrolės jo veiklai stiprinimas — tokia yra svarbiausia socialistinio valstybingumo vystymosi kryptis komunizmo statybos laikotarpiu.“

Komunizmą statančioje visuomenėje neturi būti vietos teisės pažeidimams ir nusikaltimams. Tačiau kol galutinai neišgyvendinti atskirti nusikaltimai atvejai, reikalinga taikyti griežtas bausmes asmenims, pažeidžiantiems socialistinio gyvenimo taisyklę, nenorintiems sąžiningai dirbti. Svarbiausia reikla nesudaryti aplinkos, palankios nusikaltimų kilimui.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas šių metų spalio 12 dienos įsaku patvirtino „Lietuvos TSR Draugiškųjų teismų nuostatus“. Norėdamas supažindinti rajono darbo žmones su jų organizavimo tvarka, veikla ir uždaviniais, šiame straipsnyje pateikiu „Lietuvos TSR Draugiškųjų teismų nuostatus“, išdėstytą „LTSR Aukščiausiosios Tarybos ir Vyriausybės žiniuose“, pagrindines gaires.

Lietuvos TSR Draugiškųjų teismų nuostatai

Draugiškųjų teismų uždaviniai ir jų organizavimo tvarka

Draugiškieji teismai yra renkiami visuomenės organai, kurie turi aktyviai padėti skiepyti piliečiams komunistinę pažiūrą į darbą, į socialistinę nuosavybę, socialistinio bendro gyvenimo taisyklių laikymąsi, ugdyti tarybiniuose žmonėse kolektyvizmo ir draugiškos savitarpio pagalbos, pagarbos piliečių orumui ir garbei jausmą. Svarbiausia draugiškųjų teismų darbe — užkirsti kelią teisės pažeidimams ir nusikaltimams, darantiems žalą visuomenei, auklėti žmones tiki- nėjimu ir visuomenės poveikiu.

Draugiškieji teismai įmonėse, įstaigose, organizacijose, aukštesiose ir specialiosiose vidurinėse mokyklose steigiami visuotinio darbininkų ir tarnautojų arba moksleivių susirinkimo nutarimu.

Draugiškieji teismai kolūkiuose, namuose, kuriuos aptarnauja butų eksploatavimo kontoros bei namų valdybos arba jungia gatvių komitetai, taip pat kaimo gyvenamosiose vietovėse ir gyvenvietėse steigiami kolūkių narių, namų gyventojų arba kaimo ar gyvenvietės piliečių visuotinio susirinkimo nutarimu, esant atitinkamų apylinkių, gyvenviečių, rajonų, miestų Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų sutikimui.

Stambliuose kolektyvuose draugiškieji teismai gali būti steigiami įmonių cechuose, kolūkių brigadose ir pan.

Draugiškieji teismai gali būti steigiami ne mažesniuose kaip 50 žmonių kolektyvuose. Atskirais atvejais, priklausomai nuo konkrečių sąlygų, susitarus, atitinkamai su aukštesniu profsąjungos organu ar atitinkamos rajono, miesto Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomoju komitetu, draugiškieji teismai gali būti steigiami ir mažesniuose kolektyvuose.

Draugiškieji teismai renkami atviru balsavimu visuotiniuose atitinkamų darbo žmonių kolektyvų susirinkimuose vieneriems metams. Susirinkimus draugiškiesiems teismams rinkti šaukia, atitinkamai, profsąjungų fabriko, gamyklos, vietos komitetai.

KOMUNIZMO KELIU

4 psl. 1961 m. lapkričio 22 d.

kolūkių valdybos, vietinių Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomieji komitetai.

Išrinktasis į teismą laikomasis asmuo, gavęs daugiau balsų, negu kiti kandidatai, ir daugiau kaip pusę dalyvavusiųjų susirinkime asmenų balsų.

Teismo narių skaičių nustato visuotinis susirinkimas. Teismo nariai iš savo tarpo atviru balsavimu renka draugiškojo teismo pirmininką, jo pavaduotojus ir teismo sekretorių.

Draugiškųjų teismų nagrinėjamos bylos

Draugiškieji teismai nagrinėja šias bylas:

1) dėl darbo drausmės pažeidimų, jų tarpe: pravaikštos (neatvykimas į darbą be pateisinamos priežasties per visą darbo dieną, neįsilaikymas pasirodymas darbe), taip pat pavėlavus į darbą arba išėjimo iš darbo pirmą laiką be pateisinamų priežasčių; nekokybiško darbų atlikimo ar prastovos dėl nesąžiningos darbuotojo pažiūros į savo pareigas; saugumo technikos taisyklių ir kitų darbo apsaugos taisyklių nesilaikymo, išskyrus atvejus, užtraukiančius baudžiamąją atsakomybę; inventoriaus, įrankių ir medžiagų gadinimo dėl nerūpestingumo;

2) dėl pasirodymo girtu ir dėl netinkamo elgesio viešose vietose;

3) dėl netinkamos pažiūros į moterį, vaikų auklėjimo pareigų nevykdymo, netinkamo elgesio tėvų atžvilgiu;

4) dėl įžeidimo, teršiančių kolektyvo narių prasmanymų skleidimo, jeigu tai padaryta pirmą kartą, dėl blyvyzgojimo;

5) dėl medžių ir kitų želdinių gadinimo;

6) dėl gyvenamųjų bei negyvenamųjų patalpų ir komunalinių įrengimų gadinimo, nepadarusio žymios žalos;

7) dėl butų ir bendrabučių vidaus tvarkos taisyklių pažeidimų; dėl gyvenamųjų ginklų, kilusių ryšių su pagalbinių bei ūkinio patalpų naudojimu, komunalinių patalpų apmokėjimu, ir dėl žemės sklypų naudojimo tvarkos nusta-tymonamų valdų bendrasavininkams;

8) dėl turinių ginklų iki 50 rublių sumos tarp piliečių, kurie yra to paties kolektyvo nariai, jeigu ginčo dalyviai sutinka, kad byla būtų nagrinėjama draugiškajame teisme;

9) dėl nusikaltimų, už kuriuos gali būti skiriamos administracinės nuobaudos ir dėl kitų antisovietinių poelgių, neužtraukiančių baudžiamosios atsakomybės;

10) dėl kitų mažareikšmių teisės pažeidimų, jeigu teismas, prokuroras, taip pat, prokuroro sutikimu, tardytojas ir kvotos organas laiko esant reikalinga perduoti tokią bylą draugiškajam teismui nagrinėti.

Draugiškieji teismai neturi teisės nagrinėti bylą dėl teisės pažeidimų ir civilinių-teisinių ginčų, jeigu dėl jų jau yra priimti teismo nuosprendžiai ar sprendimai, taip pat dėl tokių teisės pažeidimų, dėl kurių bylos nagrinėjamos teismuose arba yra prokuroro, tardytojo ar kvotos organo žinioje.

Bylų nagrinėjimo draugiškuosiuose teismuose tvarka

Draugiškieji teismai nagrinėja bylas:

1) profsąjungų fabriko, gamyklos, vietos komitetų, taisykiančių liaudies draugovių viešajai tvarkai saugoti, gatvių, namų, apylinkių, kvartalių komitetų ir kitų visuomeninių organizacijų bei piliečių susirinkimų teikimu;

2) vietinių Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų ir Tarybų nuolatinių komisijų teikimu;

3) valstybės organų, įmonių, įstaigų, organizacijų vadovų ir kolūkių valdybų pranešimu;

4) pagal teismo, prokuroro, taip pat, esant prokuroro sutikimui, tardytojo ir kvotos organų perduotą medžiagą;

5) piliečių pareiškimu;

6) paties draugiškojo teismo iniciatyva.

Draugiškasis teismas nagrinėja bylas per 15 dienų nuo jų gavimo momento. Bylos nagrinėjimo laiką ir vietą nustato draugiškojo teismo pirmininkas ar jo pavaduotojas. Apie tai plačiai paskelbiama piliečiams.

Piliečių atvykimas, draugiškojo teismo šaukimas, yra privalomas.

Draugiškojo teismo posėdžiai ren-

kami ir teismo nariai atlieka su bylos nagrinėjimu susijusius pavedimus ne darbo metu.

Jeigu traukiamasis atsakomybės asmuo neatvyksta į posėdį, teismas turi atidėti bylos nagrinėjimą, išskirti neatvykimo priežastis ir, priklausomai nuo nustatytų aplinkybių, skirti bylą pakartotinai nagrinėti. Šiam asmeniui pakartotinai neatvykus į teismą be pateisinamų priežasčių, draugiškasis teismas gali nagrinėti bylą jam nesant.

Draugiškųjų teismų skiriamos visuomeninio poveikio priemonės

Draugiškasis teismas gali skirti kaltininkui šias poveikio priemones:

1) įpareigoti viešai atsiprašyti nukentėjusįjį arba kolektyvą;

2) pareikšti draugišką įspėjimą;

3) pareikšti viešąjį papoiskimą, paskelbtą arba neskelbtą spaudoje;

4) skirti iki 10 rublių piniginių baudų, jeigu nusikaltimas nesulaukęs su darbo drausmės pažeidimu;

5) išskirti įmonės, įstaigos, organizacijos vadovui klausimą dėl skyrimo, sutinkamai su galiojančiais darbo įstatymais, vienos iš šių priemonių: dėl kaltininko perkėlimo į mažiau apmokamą darbą arba dėl jo perkėlimo į žemesnės pareigas;

6) išskirti klausimą dėl kaltininko išskėlimo iš buto, kuriame jis gyvena, jeigu neįmanoma bendrai su juo gyventi arba jeigu jis grobuoniškai elgiasi su butų fondu ar piktybiškai netekusiu nuompinigiu.

Draugiškasis teismas, greta šio straipsnio 1 — 6 punktuose numatytų poveikio priemonių skyrimo, gali įpareigoti kaltininką atlyginti neteisėtai veiksmams padarytą žalą, bet ne daugiau kaip 50 rublių.

Draugiškasis teismas gali apsiriboti vien vienu bylos nagrinėjimu ir nesikurti aukščiau nurodytų visuomeninio poveikio priemonių, jeigu kaltininkas, nuosirdžiai galvodamas, viešai atsiprašo kolektyvą ar nukentėjusįjį ir savo noru atlygina padarytą žalą. Šiais atvejais draugiškasis teismas priima atitinkamą sprendimą.

Jeigu nėra pagrindo nuteisti, draugiškasis teismas patrauktąjį atsakomybės asmenį išteisina.

Nagrinėdamas turinius ar kitokius civilinius-teisinius ginčus, draugiškasis teismas pilnutinai ar dalinai patenkina pareikštąjį ieškinį, arba atmeta jį, arba nutraukia bylą, jei ginčo dalyviai susitalko.

Jeigu draugiškasis teismas, nagrinėdamas bylą, įsitikina, kad būtina padaryti teisės pažeidėjų baudžiamąjį ar administracinį atsakomybės, jis priima sprendimą perduoti medžiagą atitinkamiems organams.

Draugiškojo teismo sprendimas yra galutinis. Jeigu byloje priimtas sprendimas prieštarauja bylos aplinkybėms arba galiojančioms įstatymams, atitinkamas profsąjungos fabriko, gamyklos, vietos komitetas arba Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomasis komitetas turi teisę panaikinti draugiškojo teismo sprendimą ir įpareigoti draugiškąjį teismą pakartotinai išnagrinėti bylą.

Draugiškojo teismo sprendimas dėl padarytos žalos atlyginimo, dėl baudos skyrimo arba kitokios turinės išieškos turi būti įvykdytas per sprendime nurodytą laiką.

Draugiškojo teismo sprendimas pareikšti draugišką įspėjimą ar viešąjį papoiskimą galioja vienerius metus. Jeigu asmuo, kurio atžvilgiu priimtas toks sprendimas, per šį laiką nepadarė naujo nusikaltimo, jis laikomas neturintiu nuobaudos.

Draugiškasis teismas, visuomeninės organizacijos, įmonės, įstaigos vadovai, kolūkių valdybos prašymu, trauktojo atsakomybės asmens pareikšimu, taip pat savo iniciatyva, turi teisę panaikinti šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytas nuobaudas ir prieš sueinant vieneriems metams. Priimtąjį šiuo reikalu sprendimą pranešami visu žinai.

Vadovavimas draugiškiesiems teismams

Draugiškiesiems teismams įmonėse, įstaigose, organizacijose, aukštesiose ir specialiosiose vidurinėse mokyklose vadovauja profsąjungos fabriko, gamyklos ir vietos komitetai. Draugiškieji teismai kolūkiuose, namuose, kuriuos aptarnauja butų eksploatavimo kontoros bei namų valdybos arba jungia gatvių komitetai, taip pat kaimo gyvenamosiose vietovėse ir gyvenvietėse, dirba vietinių Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų vadovaujami.

A. DAUKANTAS

Rajono prokuroras, I klasės teisininkas

MENINĖS FOTOGRAFIJOS

PARODA „SEPTYNMETI“

VYKDANT

Kultūros skyrius, jaunimo rajono komitetas ir „Komunizmo keliu“ redakcija organizuoja meninės fotografijos „Septynmeti vykdant“ parodą. Norintieji joje dalyvauti siunčia nuotraukas iki šių metų gruodžio 20 d. adresu: Kupiškis, redakcija, meninės fotografijos paroda.

Parodos uždavinys yra parodyti geriausius meninės fotografijos pavyzdžius, vaizduojančius komunistinės statybos atsiekimus mūsų šalyje. Į parodą priimami darbai, vaizduojantys tarybinės liaudies gyvenimą, darbo žmonių pasiekimus visose liaudies ūkio šakose, technikoje, žemės ūkyje, kultūroje, pramonėje. Taip pat gali būti žemės ūkio, pramonės, kultūros darbuotojų pirmųjų portretai.

Visapusiškai turi būti parvaizduotas tarybinio žmogaus darbas, buitis ir poilsis, naujos masinės meno savivertės formos ir t. t.

Skirtos parodai foto nuotraukos turi būti aukšto meninio lygio, išraiškingos formos ir kompoziciniai užbaigtos. Geriausios meninės fotografijos bus spausdinamos laikraštyje „Komunizmo keliu“, be to, bus pristatytos į rajono ir respublikinę foto parodas.

Už geriausias meninės foto nuotraukas bus skiriamos premijos ir diplomai.

Kupiškio prekybos tiekimo kontora praneša:

prekių išrašymas ir jų atleidimas pagal paduotas paraiškas atliekamas eilės tvarka

Pirmadieniais		Ketvirtadieniais	
Išrašomos ir atleidžiamos prekės įmonėms, įstaigoms ir MMS.	Kol.	„Aukštupėnai“	
Antradieniais		„Pyvesa“	
Kol.	„Adomynė“	„Sakalas“	
„Antašava“	„Ateitis“	„Salamiestis“	
„Atžalynas“	„Aukštaičiai“	„Pergalė“	
„Aukštaičiai“	„Byčių p. b. u.“	„Skodins“	
Kol.	„Gegužės Pirmoji“	„Šetekšna“	
„Laisvė“	„Lukonys“	„Vedrupys“	
„M. Melnikaitės v.“	„Juodpėnai“	„Žalgiris“	
Trečiadieniais		„Bugailiškiai“	
Kol.	„Alizava“	„Mūsų rytojus“	
„Mičlurino v.“	„Mituva“	Penktadieniais	
„Naujas gyvenimas“	„Nemunas“	Kol.	„Aušra“
„Neris“	„Palanga“	„Šviesa“	
„Pakupys“	„Pirmūnas“	„Švyturys“	
„Pirmoji vaga“	„Lėvu“	„Uoginiai“	
Pastaba: prekės kreditan neatleidžiamos.		„Vėžionys“	
		„Taryb. pirmūnas“	
		„Vienybė“	
		„Žadeikiai“	
		„Laukminiškiai“	
		„Norlūnai“	
		Šeštadieniais	
		Vykdomas prekių apyvartos patikrinimas kontoroje ir sandėliuose.	

Žinios
apie pieno gamybą už 1961 m.
lapkričio 15—19 d. d.

Eil.Nr.	Kolūkių pavadinimas	Primelžta pieno iš 1 karvės		Palyginus su praėjusiu metų laikotarpiu (%) arba (t)
		1 per 5 d.	per 1 d.	
1	„Salamiestis“	34,1	6,8	-0,1
2	„Nemunas“	34,1	6,8	*0,2
3	Byčių p. b. u.	28,4	5,7	-0,5
4	„N. gyvenimas“	24,9	5,0	-0,8
5	„Pergalė“	26,6	4,9	—
6	„T. pirmūnas“	22,1	4,4	-0,4
7	„Neris“	20,8	4,2	-0,3
8	„Norlūnai“	19,4	3,9	-0,4
9	„Alizava“	18,9	3,8	-1,0
10	„G. Pirmoji“	18,5	3,7	-0,2
11	„Antašava“	16,5	3,3	-0,2
12	„Aušra“	13,8	2,8	-1,1

Viso I grupėje: 23,7 4,7 -0,4

1	„Pirmoji vaga“	21,4	4,3	-0,7
2	„Šetekšna“	19,7	3,9	*0,2
3	„Šviesa“	18,3	3,7	-0,2
4	„Vėžionys“	17,9	3,6	-0,3
5	„Žadeikiai“	16,9	3,4	-0,4
6	„Vienybė“	16,7	3,3	—
7	„Aukštupėnai“	16,6	3,3	-0,2
8	„Pirmūnas“	15,5	3,1	-0,6
9	„Tiesa“	15,2	3,0	-0,2
10	„Lėvu“	14,9	3,0	*0,1
11	„Atėitis“	14,7	2,9	*0,2
12	„Laisvė“	13,7	2,7	-1,0
13	„Vedrupys“	13,2	2,6	-0,2
14	„Pakupys“	11,4	2,3	-0,1
15	„Juodpėnai“	8,2	1,6	-0,2
16	„Atžalynas“	7,5	1,5	—

Viso II grupėje: 15,3 3,1 -0,2

1	„Sakalas“	17,4	3,5	-0,4
2	„Mūsų rytojus“	16,9	3,4	—
3	„Lukonys“	16,2	3,2	-1,0
4	„Palanga“	16,1	3,2	—
5	„Pyvesa“	15,9	3,2	-0,8
6	„Bugailiškiai“	15,0	3,0	—
7	„M. Melnikaitės v.“	14,8	3,0	*0,1
8	„Adomynė“	14,5	2,9	-0,1
9	„Laukminiškiai“	13,4	2,7	-0,2
10	„Aukštaičiai“	12,7	2,5	-0,3
11	„Mičlurino v.“	12,6	2,5	-0,3
12	„Uoginiai“	12,2	2,4	-0,1
13	„Švyturys“	11,8	2,4	—
14	„Mituva“	11,5	2,3	—
15	„Žalgiris“	11,1	2,2	-0,2
16	„Skodins“	9,9	2,0	-0,3

Viso III grupėje: 14,0 2,8 -0,2

Viso rajone: 17,1 3,4 -0,3

*daugiau

-mažiau

Valstybinės statistikos

rajono inspektorius

Už redaktorių

Vl. JASINSKAS